

ใต้กะตาร



สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 สงขลา
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วารสารฉบับออนไลน์

เกี่ยวกับผลงานวิจัยด้านการผลิตพืชและการให้บริการวิชาการเกษตร
ของหน่วยงาน สวพ.8 และหน่วยงานในเครือข่าย กรมวิชาการเกษตร

ฉบับที่ 17 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ 2565

โรคเหี่ยวในกล้วย

Next Nomal เกษตรจังหวัดตรัง

ข่าวสารความเคลื่อนไหวของหน่วยงานภายในเขต 8



ใต้เกษตร



สารบัญ

บทบรรณาธิการ	1
ฝ่าวิกฤติ โรคเหี่ยวในกล้วยหิน	2
ข่าวใต้เกษตร	9
การปลูกข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1	17
Next normal เกษตรตรัง	21

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 สงขลา
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วารสารฉบับออนไลน์

เกี่ยวกับผลงานวิจัยด้านการผลิตพืชและการให้บริการวิชาการเกษตร
ของหน่วยงาน สวพ.8 และหน่วยงานในเครือข่าย กรมวิชาการเกษตร

ฉบับที่ 17 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

โรคเหี่ยวในกล้วย

Next Normal เกษตรจังหวัดตรัง

ข่าวสารความเคลื่อนไหวของหน่วยงานภายในเขต 8





คณะกองบรรณาธิการใต้เกษตร และเจ้าหน้าที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8
สงขลา ขอสดุดีในคุณงามความดี และขอไว้อาลัยในการจากไปของ
ท่านพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เมื่อวันที่ **11** กุมภาพันธ์ **2565**
สำหรับประวัติของท่าน จบการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(ประชากรและการพัฒนา) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปริญญาตรี เกษตร
ศาสตรบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการรับราชการ
2553-2554 สหกรณ์จังหวัดร้อยเอ็ด
2554-2557 สหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา
2557-2558 ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2558-2560 รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
2560-2563 อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
2563-ปัจจุบัน อธิบดีกรมวิชาการเกษตร



ธัชชาวิมล สรรุโณ
ผู้เชี่ยวชาญ สวพ.8

ฟ้าวกฤต

โรคเหี่ยวในกล้วยหิน

จิตรานุช เรืองกิจ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

กล้วย (*Musa spp.*) จัดเป็นผลไม้ที่สำคัญที่สุดในโลก (FAOSTAT, 2014) โดยเฉพาะในทวีปแอฟริกา เอเชีย และละตินอเมริกา ที่มีกล้วยเป็นสินค้าหลัก (Lescot, 2013) และกล้วยหลายชนิดในแอฟริกา ตะวันออกและตะวันตกเข้ามามีบทบาทความสำคัญอย่างมากที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม (Karamura et al., 1999; Karamura et al., 2004; Kalyebara, et al., 2007) โดยการปลูกกล้วยในต่างประเทศนั้น มีระบบการปลูกที่หลากหลายและหนึ่งในนั้น คือ ระบบการปลูกกล้วยแบบผสมผสานกับพืชชนิดอื่นๆ เช่น กาแฟและโกโก้ ซึ่งการปลูกแบบนี้จะทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหารที่สำคัญสำหรับผู้ยากไร้ในชนบทที่ห่างไกล โดยจากข้อมูลการรายงานของทั่วโลก พบว่ามีผลผลิตกล้วยประมาณ 100 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 5 พันล้านบาทต่อปี ซึ่งเป็นผลผลิตกล้วยที่ปลูกในทวีปเอเชียร้อยละ 35 โดย 3 ชาติแรกที่ปลูกมาก ได้แก่ อินเดีย จีน ฟิลิปปินส์ มีผลผลิตรวมกันประมาณ 50 ล้านตัน และมีกล้วยส่งออกรวม 16 ล้านตัน สำหรับประเทศไทยกล้วยก็จัดเป็นพืชหนึ่งที่เกษตรกรนิยมปลูกและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรภายในประเทศ โดย กรมศุลกากร (2558) รายงานว่าประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกกล้วยสูงถึง 866,410 ไร่ โดยกล้วยที่เกษตรกรนิยมปลูก ได้แก่ กล้วยไข่ กล้วยหอม และกล้วยน้ำว้า ซึ่งกล้วยทั้ง 3 ชนิด เป็นสินค้าเกษตรที่ถูกส่งออกไปขายยังตลาด

ในต่างประเทศทั้งในรูปของผลผลิตสดและแปรรูป สร้างรายได้มากกว่า 400 ล้านบาท นอกจากนี้กล้วย 3 ชนิดนี้แล้ว ยังมีกล้วยอีกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรนิยมปลูกในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะจังหวัดยะลา คือ กล้วยหิน ซึ่งถูกจัดเป็นพืชท้องถิ่นและพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและเป็นพืชที่ได้รับการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (Geographical Indications) ในชื่อ “บันนังสตา” พบครั้งแรกในธรรมชาติบริเวณสองฝั่งน้ำที่มีก้อนหินและก้อนกรวดของแม่น้ำปัตตานี ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เพราะพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และความชื้นสูงตลอดปี โดยกล้วยหินจะมีลักษณะผลขนาดใหญ่ เครือหนึ่ง 7-10 หวี หวีหนึ่งหวีมี 10-15 ผล เมื่อสุกสีเหลือง ผลมีรูปร่างลักษณะต่างจากกล้วยอื่น คือ ผลมีเหลี่ยม ผลโตเนื่อมาก เปลือกหนา ผลแก่เก็บได้นานหลายสัปดาห์ ใช้นำมาประกอบอาหารได้หลายชนิด เช่น กล้วยต้ม กล้วยทอด กล้วยบวชชี กล้วยเชื่อม เป็นต้น

นอกจากนี้ เกษตรกรยังนิยมนำกล้วยหินมาใช้เลี้ยงนก
กรงหัวจุก รวมถึงมีการส่งผลผลิตออกไปขายยัง
ประเทศมาเลเซียประมาณ 3,500 ตัน คิดเป็นมูลค่า
ประมาณ 35 ล้านบาท (ด่านตรวจพืชเบตง, 2559)
และยังมีเกษตรกรที่ไประโยชน์โดยการรวมกลุ่ม
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสำหรับแปรรูปผลผลิต เพื่อ
ยกระดับการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
ปัจจุบันจังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกกล้วยหิน จำนวน
3,064 ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา, 2565) และ
ประสบกับปัญหาการระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน
ตั้งแต่ปี 2558 สาเหตุของโรคเกิดจาก
เชื้อแบคทีเรียที่มีการแพร่กระจายของโรคอย่างรวดเร็ว
ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตกล้วยหินและความ
สูญเสียทางเศรษฐกิจ ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลาและศูนย์วิจัยพืช
สวนยะลารวมถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในจังหวัดยะลา
จึงได้ร่วมมือกันจัดทำแปลงต้นแบบการจัดการโรค
เหี่ยวกล้วยหินในแปลงของเกษตรกร คือ นางณัฐฐาพร
เพชรโรจน์ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน
2562 เพื่อเป็นตัวอย่างของการจัดการโรคเหี่ยวใน
กล้วยหินตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ซึ่ง
เกษตรกรสามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับประยุกต์ใช้
เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในแปลงปลูกกล้วยของ
ตนเอง ซึ่งความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็
ขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย เช่น ความเหมาะสมของ
สภาพพื้นที่และความพร้อมของเกษตรกร เป็นต้น
ดังนั้น เมื่อเกษตรกรนำเทคโนโลยีไปปรับใช้แล้วทำให้
เกิดผลสำเร็จได้เพียงร้อยละ 80 หรือมากกว่าร้อยละ
50 ก็นับว่าเทคโนโลยีสามารถช่วยบรรเทาความรุนแรง
ของโรคและการระบาดลงในระดับหนึ่ง

ซึ่ง โรคเหี่ยวในกล้วยหินนั้นเกิดขึ้นมาได้อย่างไร
และคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรที่กล่าวถึง
ข้างต้นจะมีอะไรบ้างนั้น ขอเชิญชวนผู้อ่าน
วารสารได้เกษตรกรฉบับนี้ทุกท่านให้มาอ่านไป
พร้อมๆ กันเลยคะ

โรคเหี่ยว (Moko disease) ในกล้วยหิน
เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Ralstonia*
(*Pseudomonas*) *Solanacearum* (RACE
2) เข้าทำลายท่อน้ำ ท่ออาหาร ซึ่งสามารถ
แพร่กระจายไปกับหน่อกล้วยที่มาจากกอที่เป็น
โรค ดิน น้ำ แมลง อุปกรณ์
ทางการเกษตร ยานพาหนะ และเกษตรกร
ลักษณะอาการของโรค คือ แสดงอาการเหี่ยวที่
บริเวณใบธง โดยจะเปลี่ยนสีจากปกติเป็นสี
เหลือง ต่อมาใบอื่นๆ จะแสดงอาการเหี่ยวและ
เปลี่ยนเป็นสีเหลืองด้วยเช่นกัน เมื่อตัดดูลักษณะ
ภายในลำต้นเทียมจะเห็นท่อน้ำท่ออาหารเปลี่ยน
สีเป็นสีน้ำตาล ปลีกกล้วยแคะแกระแกร็นและหากติด
ผลเนื้อภายในจะเป็นสีดำ ถ้ารุนแรงมากจะยืน
ต้นตายทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ไม่
สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ซึ่งสิ่งที่น่ากังวลเป็น
อย่างมาก คือ แบคทีเรียชนิดนี้เป็นเชื้อโรคทาง
ดินที่สามารถอาศัยอยู่ในดินได้เป็นระยะ
เวลายาวนานถึง 14 เดือน อีกทั้งโรคนี้ไม่มีสารเคมี
ในการป้องกันกำจัด



ลักษณะอาการของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน



ใบเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทอง และหักพับลง

ใบที่เป็นสีเหลืองทองเริ่มแห้งเหี่ยว อาการรุนแรงจะยืนต้นตาย ลักษณะภายนอกเครือที่เป็นโรคเหี่ยว



ลักษณะปลีกล้วยหินที่เป็นโรคเหี่ยว

ลักษณะเครือและภายในผลที่เป็นโรคเหี่ยว



ผลจะมีลักษณะเล็ก สีสบ
เนื้อภายในเป็นสีน้ำตาลหรือสีดำ

ภายในลำต้นเทียมจะเห็นท่อน้ำ ท่ออาหาร
เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง



1. ทำลายกอกล้วยหินที่เกิดโรค โดยการใช้สารกำจัดวัชพืช ไตรโคลเพอร์ บิวทอกซีเอทิล เอสเตอร์ 66.8% อีซี โดยใช้ไม้เสียบลูกชิ้นขนาดความยาว ประมาณ 8 นิ้ว แห่ในกระป๋องที่ใส่สารกำจัดวัชพืช สารไตรโคลเพอร์ บิวทอกซีเอทิล เอสเตอร์ เข้มข้น สูงประมาณ 4-5 นิ้ว แห่ทิ้งไว้ 1 คืน (12 ชั่วโมง)

2. นำไม้เสียบลูกชิ้นที่แช่สารไตรโคลเพอร์ บิวทอกซีเอทิล เอสเตอร์ เตรียมไว้แล้วเสียบที่บริเวณโคนต้นกล้วยที่เกิดโรคเหี่ยวกล้วยหิน ลึกประมาณ 5 นิ้ว โดยให้เสียบที่ต้นกล้วยขนาดใหญ่ในกอ ประมาณ 2-3 ไม้ ต้นกล้วยจะตายภายในประมาณ 20-30 วัน ขึ้นกับขนาดของต้นกล้วย

3. จากนั้น โรยปูนขาวประมาณ 5 กิโลกรัม/กอ ตรงบริเวณโคนและรอบรากต้นกล้วยที่เป็นโรคทำให้บริเวณรอบรากและโคนต้นกล้วยมีความเป็นด่างเพื่อฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่อยู่ในดิน

4. หลังจากใช้สารกำจัดวัชพืชและต้นกล้วยตาย เพื่อให้ย่อยสลายได้เร็วยิ่งขึ้น ให้สับต้นกล้วยที่ตายเป็นท่อน ใช้จุลินทรีย์ พ.ด. 1 ที่ผสมน้ำตามอัตราแนะนำ รดลงบนต้นกล้วยที่สับไว้ ทิ้งให้ย่อยสลายเป็นเวลาประมาณ 3-4 สัปดาห์ ห้ามนำต้นกล้วยที่ย่อยสลายแล้วไปเป็นปุ๋ย

5. ทำการฆ่าเชื้อแบคทีเรียในดินอีกครั้งโดยสับกล้วยที่ย่อยสลายแล้วกับดินบริเวณรอบกอกล้วย ใช้ยูเรียอัตรา 0.5 กิโลกรัมผสมกับปูนขาว 5 กิโลกรัม/กอ (Michel and Mew, 1998; Vudhivanich, 2002) โรยส่วนผสมทั่วกอกล้วย กลบดินบริเวณกอกล้วยให้แน่น รดด้วยน้ำให้ชุ่ม ทิ้งไว้ 3 สัปดาห์ เพื่อให้ยูเรียและปูนขาวเมื่อได้ความชื้นแตกตัวเป็นแก๊สพิษฆ่าแบคทีเรียเมื่อครบกำหนดใช้จอบสับดินให้แก๊สพิษที่อยู่ในดินพุ่งออกมา ทำการปลูกพืชได้ตามปกติ

6. หลังปลูกต้นกล้วยเรียบร้อยแล้วให้ใช้ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทีลิส สายพันธุ์ BS-DOA 24 อัตรา 50 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร รดรอบบริเวณโคนต้น 10 ลิตร/ต้น และรดซ้ำทุก 30 วัน

7. เมื่อกล้วยหินเริ่มแทงปลี กลุ่มปลีกล้วยหินด้วยถุงตาข่ายสีฟ้า เพื่อป้องกันแมลงที่สัมผัสเชื้อและยับยั้งการแพร่กระจายโรคไปสู่ต้นอื่น

8. ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น มีดตัดผลกล้วย จอบ เสียม รongเท้า เป็นต้น โดยใช้ยาฟอกขาว เช่น ไฮเตอร์ อัตรา 250 มิลลิลิตรผสมน้ำ 3 ลิตร หรือปูนคลอรีน 100 กรัม/น้ำ 1 ลิตร ใส่ในขวดสเปรย์ฉีดล้างอุปกรณ์ทางการเกษตร

การดำเนินการในแปลงต้นแบบจัดการโรคเหี่ยวในกล้วยหิน



แปลงกล้วยหินที่เป็นโรคเหี่ยวก่อนดำเนินการ

ทำลายต้นกล้วยหินที่เป็นโรคเหี่ยว



สภาพต้นกล้วยหินที่ถูกทำลาย

สภาพแปลงหลังทำลายต้นกล้วยหิน



ฆ่าเชื้อรมดินในพื้นที่เกิดโรคเหี่ยว

ปลูกลูกพันธุ์กล้วยหิน



รดชีวภัณฑ์ BS-DOA 24 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตรทุกเดือน

แปลงทดสอบอายุ 2 เดือน



การดำเนินการในแปลงต้นแบบจัดการโรคเหี่ยวในกล้วยหิน



คลุมปลีกล้วยหินก่อนปลีบาน



สภาพแปลงต้นแบบการจัดการโรคเหี่ยวในกล้วยหิน กรมวิชาการเกษตร



ปลีและผลกล้วยหินที่ไม่เป็นโรคเหี่ยว

ผลสำเร็จของการจัดการโรคเหี่ยวในกล้วยหินตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในแปลงต้นแบบซึ่งมีการปฏิบัติดูแลแปลงตามคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 พบว่า จากการตรวจสอบผลผลิตโดยการผ่าผลกล้วยหินทุกเครือทุกหวีจากกล้วยหินจำนวน 73 ต้น พบว่า ผลผลิตกล้วยหินทั้งหมดไม่มีการแสดงอาการของโรคเหี่ยวแต่อย่างใด ผลสำเร็จคิดเป็นร้อยละ 100 โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบยังคงจำเป็นต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในการจัดการแปลงและรดชีวภัณฑ์ BS-DOA24 ของกรมวิชาการเกษตรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวที่อาจเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต



ลักษณะผลผลิตกล้วยหินในแปลงต้นแบบการจัดการโรคเหี่ยวในกล้วยหินที่มีการใช้ชีวภัณฑ์ BS-DOA24 และปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรอย่างสม่ำเสมอ





โรคกล้วยเหี่ยวมาเลย์

ทำกล้วยหินยะลาสูญเสียรายได้ไม่ต่ำกว่า 300 ล้านบาท กำลังขยายการระบาดมาที่สงขลา และคาบสมุทรมะนิคี



อาการ

ผลดำ เนื้อกล้วยมีจุดประสีดำ ปลีเน่า ยอดเหี่ยว ทางใบเหี่ยว แขนกลางลำต้นมีจุดประสีน้ำตาล



เชื้อสาเหตุ แบคทีเรีย

การแพร่เชื้อจากต้นเป็นโรคโดย

- ติดมากับแมลง ตอมดอกกล้วย
- ติดมากับนก จิกกินผลกล้วย
- ติดมากับมด ที่สัมผัสเชื้อ
- ติดมากับมิดพริ้ว ที่ตัดกล้วย
- ติดมากับร่องเท้า ล้อรถ อุปกรณ์
- ติดมากับหน่อพันธุ์จากสวนเป็นโรค
- เชื้อปะปนติดมากับน้ำ

การป้องกันกำจัด

- สำรวจ ตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ
- ห่อปลีห่อเครือกล้วยกันเชื้อที่ติดมากับแมลง นก
- กำจัดมด แมลง กันเชื้อที่ติดมากับมด ที่สัมผัสเชื้อ
- ฆ่าเชื้อที่มีดพริ้ว ร่องเท้า อุปกรณ์ ด้วยแอลกอฮอล์ 70% หรือไฮเตอร์ 100 CC ผสมน้ำ 1 ลิตร
- ห้ามใช้หน่อพันธุ์จากสวนเป็นโรค
- ใช้ชีวภัณฑ์ BS DOA24 กำจัดเชื้อโรค
- กำจัดต้นเป็นโรคเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมโรค และห้ามทิ้งชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่เป็นโรคลงในคูลน้ำเพราะจะเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค

แจ้งการระบาดและสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ศวพ.จังหวัด สวพ.8 ศทอ.จังหวัด สสก.5 สนง.เกษตรจังหวัด สนง.เกษตรอำเภอ อบต. เทศบาล

หมายเหตุ ชื่อโรคกล้วยเหี่ยวมาเลย์ตั้งชื่อให้เรียกง่าย ๆ ตามที่มาของการระบาด และเพื่อให้แตกต่างจากโรคตายพราย

ศวพ.พัทลุง จ.พัทลุง

“ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุงร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง และสำนักงานเกษตรอำเภอเดินหน้าผลักดันเกษตรกรในจังหวัดพัทลุงให้ผลิตมังคุดคุณภาพก่อนจำหน่ายแก่ผู้บริโภค”



ในช่วงระหว่างวันที่ 19-28 มกราคม 2565 ที่ผ่านมา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร จับมือกับสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง และสำนักงานเกษตรอำเภอ จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ เมืองพัทลุง บางแก้ว ศรีบรรพต ศรีนครินทร์ และป่าพะยอม เดินหน้าผลักดันและสร้างการรับรู้ด้านเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นหรือชุมชนในการผลิตมังคุดให้มีคุณภาพดีก่อนจำหน่ายแก่ผู้บริโภค ให้กับเกษตรกรในจังหวัดพัทลุง จำนวน 6 กลุ่ม รวม 152 ราย

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตมังคุดที่มีคุณภาพดี เช่น มังคุดมีขนาดไม่ต่ำกว่า 80 กรัมต่อผล มังคุดที่ปราศจากการแกนนื้อแก้วและยางไหล ผลมังคุดมีผิวมันปราศจากตำหนิที่เห็นเด่นชัดจากการทำลายของศัตรูพืชและสาเหตุอื่น มังคุดที่ปลอดจากศัตรูพืช เช่น เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง มด เป็นต้น และเป็นมังคุดที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง

นอกจากนี้ มังคุดจะต้องเก็บเกี่ยวในระยะที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลที่มีคุณภาพที่ดี คือ การเก็บในระยะที่ผลมังคุดมีระดับสีที่ 2 คือ ผลมีสีเหลืองอ่อนอมชมพู มีประสีชมพูกระจายไปทั่วผล ยางภายในเปลือกอยู่ในระดับปานกลาง การแยกตัวระหว่างเนื้อและเปลือกทำได้ยากถึงปานกลางนั่นเอง โดยการผลักดันหรือการขับเคลื่อนการทำงานในส่วนนี้จัดขึ้นภายใต้โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ 2565 กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) **กิจกรรมชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรพืชผสมผสาน (DOA smart community : DoaSC)** และกิจกรรมเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าในระบบแบบแปลงใหญ่

ศวพ.ยะลา จ.ยะลา

“การขยายผลเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ และปุ๋ยชีวภาพ เพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์”



วันที่ 25 มกราคม 2565 นายไพศาล หะยีสมาและผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา มอบหมายให้นายชัชฎ์นนท์ เต็มมา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ พร้อมคณะทำงาน จัดอบรมโครงการวิจัยการขยายผลเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์ หลักสูตรฝึกอบรม”การขยายผลเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์” ณ ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา



โดยจัดอบรมเกี่ยวกับ :

1. ชีวภัณฑ์ BS-DOA 24 ในการช่วยควบคุมโรคเหี่ยวที่เกิดจากแบคทีเรียในกล้วยหิน
2. ชีวภัณฑ์เห็ดเรืองแสงสิรินรัศมี พร้อมการปฏิบัติการขยายก้อนเชื้อเห็ดเรืองแสงเพื่อนำก้อนเชื้อเห็ดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการโรครากปมสาเหตุจากไส้เดือนฝอยในแปลงผัก
3. ความรู้ในการผลิตและขยายพันธุ์แหวนแดงของกรมวิชาการเกษตรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆในการผลิตพืช
4. การเลี้ยงและขยายพันธุ์แมลงหางหนีบขวางแหวน เพื่อนำไปประโยชน์ในแปลงพืชและลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแปลงพืช ซึ่งทางกลุ่มเกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่การเกษตรของตนเองและนำไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวต่อไป

ศวพ.ปัตตานี จ.ปัตตานี

“การใช้ชีวภัณฑ์อย่างยั่งยืนเพื่อลดการใช้สารเคมีและการจัดการสวนมะพร้าวตามหลักวิชาการ”



ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี ได้จัดฝึกอบรมเกษตรกรในโครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กิจกรรมการขับเคลื่อนผลงานวิจัยผ่านเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในหลักสูตร “การใช้ชีวภัณฑ์อย่างยั่งยืนเพื่อลดการใช้สารเคมีและการจัดการสวนมะพร้าวตามหลักวิชาการ” ณ กลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าวบ้านพ้อมิ่ง ตำบลพ้อมิ่ง อำเภอบันนังสวย จังหวัดปัตตานี จำนวนเกษตรกร 30 ราย เพื่อลดการใช้สารเคมีและการจัดการสวนมะพร้าวตามหลักวิชาการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กรมวิชาการเกษตรซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานค้นคว้าทดลองและถ่ายทอดเทคโนโลยี จึงได้จัดทำหลักสูตรต่างๆ เพื่ออบรมให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป เข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เกษตรกรสนใจ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปดำเนินการในพื้นที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น



จากการดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมพบว่าเกษตรกรให้ความสนใจในเรื่องการใช้ชีวภัณฑ์เพราะเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปลอดภัยต่อเกษตรกร และสามารถลดการใช้สารเคมีได้และมีข้อซักถามหลังเสร็จสิ้นการอบรมและการเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักวิจัยและเกษตรกรเพื่อให้เกิดแนวทาง องค์ความรู้ที่มาจากเกษตรกรผู้มีส่วนประสบการณ์และได้แลกเปลี่ยนความรู้ในด้านวิชาการ นอกจากการอบรมในหลักสูตรแล้วยังมีการสาธิตการเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้าเพื่อให้เกษตรกรได้นำไปใช้กับพืชของตนเอง เนื่องจากเห็ดนางฟ้ามีปริมาณธาตุไนโตรเจนสูงและในปัจจุบันราคาปุ๋ยเคมีมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มมากขึ้น การใช้เห็ดนางฟ้าจึงเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้และช่วยลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้น



ศวพ.สตูล จ.สตูล

“งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day)”



วันที่ 25 มกราคม 2565 นางสร้อยญา ช่วงพิมพ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล และเจ้าหน้าที่ เข้าร่วม “งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day)” ประจำปี 2565 และมอบใบรับรองมาตรฐาน GAP พืช ณ ศูนย์ปมเพาะเกษตรกรรมรุ่นใหม่ จังหวัดสตูล (ศูนย์เครือข่าย) หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล โดยมีนายชาญณรงค์ วิรุณสาร เกษตรจังหวัดสตูล ผู้แทนเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล พร้อมหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ เยี่ยมชม สถานีเรียนรู้ นิทรรศการ และพบปะตัวแทนเกษตรกรที่รับบริการทางการเกษตรของหน่วยงานและภาคเอกชน โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูลให้บริการวิชาการแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 50 ราย

โดยการนำແຫນ้ແຕງซึ่งเป็นปุ๋ยชีวภาพที่ถูกนำมาใช้ในรูปของปุ๋ยพืชสดในการผลิตพืช เนื่องจากແຫນ้ແຕງมีปริมาณไนโตรเจนที่พืชต้องการสูงถึง 4.6% เหมาะกับเกษตรกรที่ปลูกผักหรือทำการเกษตรอินทรีย์ โดยใช้ແຫນ้ແຕງผสมกับดินปลูก จะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง แຫນ้ແຕງสามารถนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์ได้ ทั้งสดและแห้ง ผสมไปกับอาหารเม็ด ฟางข้าวหรือหญ้าแห้งก็ได้ เพราะองค์ประกอบของແຫນ้ແຕງมีปริมาณโปรตีนสูง ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ มีอะมิโนแอซิดครบทุกตัว จึงเหมาะที่จะเป็นอาหารสัตว์ได้

นอกจากนี้ได้แนะนำวิธีการเลี้ยงแมลงหางหนีบ ซึ่งเป็นตัวทำ แมลงหางหนีบ สามารถจับกินแมลงศัตรูพืชได้ ตั้งแต่ระยะไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัย มีลักษณะเด่น คือ มีแพนหางรูปคีมใช้ในการจับเหยื่อ ป้องกันตัว สร้างรัง และช่วยในการผสมพันธุ์ ลำตัวเล็กยาวรีค่อนข้างแบน จากหัวจรดแพนหางยาวเฉลี่ย 4-18 มิลลิเมตร แมลงหางหนีบทำหน้าที่ย่อยสลายเศษซากพืช ซอบอยู่ในที่มืดอบอุ่น พบได้ทั่วไปในแปลงปลูกพืช เช่น อ้อย ข้าวโพด พืชไร่และพืชผักต่างๆ จะพบออกหากินในเวลาากลางคืน เคลื่อนไหวรวดเร็ว หาเหยื่อตามซอกมุมได้ดี และเป็นตัวทำที่มีพฤติกรรมดุร้าย จะเข้าทำลายหนอนที่เป็นเหยื่อโดยใช้แพนหางคล้ายคีมหนีบลำตัวของเหยื่อกินเป็นอาหาร ถ้าเป็นไข่หรือแมลงขนาดเล็กที่มีลำตัวอ่อนนุ่มจะกัดกินโดยตรง แมลงหางหนีบเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ได้ง่าย สามารถนำไปปล่อยในแปลงเพาะปลูกพืชเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ภายในงานยังมีสถานีการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้"การปลูกผักปลอดภัย" จำนวน 4 สถานีเรียนรู้ดังนี้

สถานีที่ 1 : การปลูกผักในโรงเรือนและระบบน้ำ

สถานีที่ 2 : การใช้สารชีวภัณฑ์

สถานีที่ 3 : การปรับปรุงบำรุงดิน

สถานีที่ 4 : การตัดบรรจุพืชผักเพื่อเป็นมาตรฐาน GMP





“งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day)”

นางสร้อยฉวี ช่างพิมพ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล ได้มอบใบรับรองมาตรฐาน GAP พืช ให้แก่ นาย นัสทร สุวรรณจิตต์ ซึ่งเป็นเจ้าของศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดสตูล (ศูนย์เครือข่าย) เป็นเกษตรกรรายใหม่ที่ขอการรับรองมาตรฐาน GAP พืชผักปลอดภัย จากการที่เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP พืช นั้นส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ คือ สำหรับประโยชน์ของสินค้า GAP

1. เกษตรกรมีความรู้และผลิตพืชอย่างมีระบบ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต และป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี
2. ได้ผลผลิตมีคุณภาพปลอดภัยจากการปนเปื้อนสารเคมี และจุลินทรีย์ก่อโรค เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. ได้การรับรองระบบการผลิตและผลผลิตเป็นที่ยอมรับ
4. ผลผลิตมีคุณภาพ เกษตรกรและผู้บริโภคมีความมั่นใจในความปลอดภัย
5. สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง #ปลูกพืช GAP ผลผลิตได้มาตรฐานปลอดภัย ปลอดภัย ศัตรูพืช คุณภาพถูกใจ สอดคล้องความต้องการของตลาด อย่าลืมชวนกันไปขอรับรอง GAP กันนะคะ



ศวพ.นราธิวาส จ.นราธิวาส

ศวพ.นราธิวาสเข้ม ตรวจสอบจำหน่ายกล้าปาล์มน้ำมัน
หวั่นกล้าปาล์มไม่ได้คุณภาพ



จากสถานการณ์ราคาผลปาล์มสดที่ราคาแพงที่สุดเป็นประวัติการณ์ หรือกว่าในรอบ 60 ปี ที่มีการปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทย เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 ราคาทะลุกิโลกรัมละ 12 บาท (ราคาขึ้นอยู่กับคุณภาพและพื้นที่จำหน่าย) และมีโอกาสเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้เกษตรกรสนใจมาปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันจังหวัดนราธิวาสมีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 3,723 ราย พื้นที่ปลูก จำนวน 65,244 ไร่ โดยมีพื้นที่ให้ผลผลิตแล้ว 61,933 ไร่ (ข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส 2565) และมีจำนวนพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากสถานการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลให้มีการลักลอบขายต้นกล้าปาล์มน้ำมันจากการเพาะต้นกล้าพันธุ์ด้อยคุณภาพจากเมล็ดใต้โคน ซึ่งจะให้ผลผลิตต่ำกว่ามาตรฐานที่ไม่มีคุณภาพ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส (ศวพ.นราธิวาส) กรมวิชาการเกษตร

ในฐานะหน่วยงานควบคุมดูแลตามพระราชบัญญัติ ปุ๋ย วัตถุอันตราย และเมล็ดพันธุ์ควบคุม ได้ตระหนักถึงปัญหาและป้องกันการจำหน่ายกล้าปาล์มและปัจจัยทางการเกษตรที่ไม่ได้คุณภาพ จึงจัดทีมออกตรวจแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันและร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร โดยผู้อำนวยการ ศวพ.นราธิวาส ได้มอบหมายให้ นางทิพย์วรรณ ฤทธิสุนทร เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงานพร้อมคณะ ดำเนินการลงพื้นที่ออกตรวจ เมื่อวันที่ 18-20 มกราคม 2565 ณ อ.สุโหงปาดี อ.สุโหงโกลก อ.ตากใบ อ.เจาะไอร้อง และอ.เมือง จ.นราธิวาส



ศพว.นราธิวาส จ.นราธิวาส



**ศพว.นราธิวาสเข้ม ตรวจสอบจำหน่ายก๊าล้าปาล์มน้ำมัน
หวั่นก๊าล้าปาล์มไม่ได้คุณภาพ**

สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการขอจดทะเบียนแปลงเพาะพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ต้องยื่นหลักฐานดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ประกอบกิจการ
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ประกอบกิจการ
- สำเนาหลักฐานที่ดินหรือสัญญาเช่าที่ดินที่ใช้ในการประกอบกิจการ
- สำเนาทะเบียนพาณิชย์หรือทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป และ
- แบบคำร้องขอจดทะเบียนแปลงเพาะชำเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันหรือต้นก๊าล้าปาล์มน้ำมัน

โดยยื่นคำร้องได้ที่ศูนย์วิจัยพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

สำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส เจาะไอร้อง ตากใบ สุคีริน แวง สุโงโก-ลก และสุโงปาตี จังหวัดนราธิวาส สามารถยื่นคำร้องได้ที่ศูนย์วิจัยพัฒนาการเกษตรนราธิวาส หมายเลขโทรศัพท์ 073-651397



**“ เพื่อให้ได้ผลผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพ
จึงต้องดูแลตั้งแต่ต้นก๊าล้า”**

ศพว.รื้อเสาะ จ.นราธิวาส

“การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกาแฟ”



ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรื้อเสาะ ได้จัดฝึกอบรมเกษตรกรโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ หลักสูตร **“การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกาแฟ”** ณ อบต.บาตง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส จำนวน 23 ราย เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้ในการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้

ปัจจุบันพื้นที่ปลูกกาแฟในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น เพราะเกษตรกรมีความสนใจพืชทดแทนมากขึ้น จึงหาพืชอื่นมาทดแทนรายได้ที่หายไป เนื่องจากได้รับผลกระทบจากราคายางพาราที่ต่ำลง อีกทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลการจัดการแปลงกาแฟให้มีศักยภาพ

จากการดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมพบว่า เกษตรกรให้ความสนใจในเรื่องการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกาแฟ เพราะสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร



“มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์”

ศพว.ตรัง จ.ตรัง

วันที่ 26 มกราคม 2564 นายณัฐพล หวันเต๊ะ เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน เป็นวิทยากรบรรยายหัวข้อ “มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์” ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอบรมหมอดินอาสา 4.0 ประจำปีงบประมาณ 2565 ของกรมพัฒนาที่ดิน เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการผลิตพืชอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง



ข้าวโพดหวานลูกผสม

ปลูกข้าวโพดหวานลูกผสม พันธุ์สงขลา 84-1
ทางเลือกพืชหลังนาสร้างรายได้



นางสาวภัทรานิษฐ์ คงมาก

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง

ข้าวเป็นพืชสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ในจังหวัดพัทลุงเป็นอันดับรองลงมาจากยางพารา มีพื้นที่ปลูกกว่า 193,684 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอต่างๆ ทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งการทำนาข้าวจะมีทั้งการปลูกข้าวนาปี (ปลูกในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม) และข้าวนาปรัง (ปลูกในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม) โดยเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวแล้วนั้นเกษตรกรบางรายจะปล่อยให้พื้นที่นาข้าวว่างเปล่าโดยไม่ได้ประโยชน์ แต่ก็ยังมีเกษตรกรอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ปล่อยให้พื้นที่หลังทำนาข้าวว่างเปล่า เพราะจะมีการใช้ประโยชน์พื้นที่โดยการปลูกพืชหลังนา ได้แก่ การปลูกมันเทศ ถั่วเขียว ถั่วลิสง และข้าวโพด เพื่อสร้างรายได้เสริม โดยพันธุ์พืชที่นิยมนำมาใช้เป็นพันธุ์ที่มีขายทั่วไปตามท้องตลาดซึ่งจะมีราคาสูง เพราะราคาถูกกำหนดโดยร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ในขณะที่เมื่อถึงช่วงที่จำหน่ายผลผลิตที่ได้กลับถูกพ่อค้าคนกลางรับซื้อในราคาต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้น้อยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน อีกทั้งการใช้พันธุ์ทั่วไปตามท้องตลาดยังมีปัญหาด้านคุณภาพที่มีความงอกต่ำ เนื่องจากการถูกเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้เป็นระยะเวลาานส่งผลทำให้เปอร์เซ็นต์การงอกต่ำ และยังมีราคาเมล็ดพันธุ์ที่สูง ดังนั้น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จึงได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์พืชของกรมวิชาการ

เกษตรที่สามารถเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกร ได้แก่ ข้าวโพดหวานลูกผสม พันธุ์สงขลา 84-1 พันธุ์พืชรับรองของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ 15 มกราคม 2555 และเป็นพันธุ์ที่มีลักษณะเด่นคือ ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการบริโภคฝักสด มีค่าความหวานสูงเฉลี่ย 16.0 องศาบริกซ์ มีเนื้อเมล็ดมาก แกนฝักเล็ก และรสชาติฝักดี โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ผ่านกิจกรรม 2 กิจกรรม ได้แก่ การอบรม หลักสูตร “พืชไร่นา” และการจัดทำแปลงต้นแบบขยายผลในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการทำนาข้าวและมีระบบการปลูกพืชหลังนาหมุนเวียนตลอดฤดูกาล จำนวน 7 ราย (ตารางที่ 1) (ภาพที่ 1) เปรียบเทียบระหว่างกรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 2) และกรรมวิธีดั้งเดิมของเกษตรกร และดำเนินการสุ่มเก็บข้อมูลผลผลิตข้าวโพดเมื่อถึงระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตที่อายุประมาณ 75 วัน หลังปลูก พร้อมทั้งเก็บข้อมูลทางเศรษฐกิจของการปลูกข้าวโพด (ภาพที่ 2)

และดำเนินการสุ่มเก็บข้อมูลผลผลิตข้าวโพดเมื่อถึงระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตที่อายุประมาณ 75 วัน หลังปลูก พร้อมทั้งเก็บข้อมูลทางเศรษฐกิจของการปลูกข้าวโพด (ภาพที่ 2)

การผลิตข้าวโพดในกรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร จำนวน 1,175 บาท แต่เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่พบว่า กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรส่งผลทำให้ข้าวโพดมีผลผลิตเฉลี่ย 2,300 กิโลกรัม/ไร่

สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกรมีผลผลิตเฉลี่ยเพียง 1,737 กิโลกรัม/ไร่ ส่งผลต่อเนื้อไปยังรายได้สุทธิต่อไร่เฉลี่ยซึ่งกรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อไร่สูงกว่ากรรมวิธีดั้งเดิมของเกษตรกรถึง 4,491 บาท/ไร่ (ตารางที่ 3) ดังนั้น การปลูกข้าวโพดหวานลูกผสม พันธุ์สงขลา 84-1 ซึ่งเป็นพันธุ์พืชรับรองของกรมวิชาการเกษตรก็สามารถเป็นอีกหนึ่งทางเลือกของพืชหลังนาที่จะช่วยสร้างรายได้ที่ดีให้กับเกษตรกรได้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	นายฤทธิ์ ทับทิม	106/2 ม.9 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
2	นางจำปี โรจนรัตน์	110/1 ม.9 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
3	นางเรณู คงจั่ง	130 ม.9 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
4	นายฤทธิ์ ทองหมูน	106/2 ม.9 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
5	นางนิตยา เพิ่มพูน	5 ม.6 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
6	นางอุบล วงศ์สวัสดิ์ไสต	2 ม.6 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง
7	นายสมวุฒิ ช่วยเพชร	114 ม.6 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง

ตารางที่ 1 ชื่อ-สกุล เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา



ภาพที่ 1 การเจริญเติบโตของข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 ในแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา

การเตรียมพื้นที่	ไถตะ 1 ครั้ง แล้วตากดินทิ้งไว้ 7-10 วัน เพื่อทำลายวัชพืชหรือเมล็ดวัชพืชและโรคแมลงของข้าวโพดหวานที่อาศัยอยู่ในดิน หลังจากนั้นถึงไถแปรหรือพรวนให้ดินร่วนซุยอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งใส่ปุ๋ยคอก อัตรา 100-300 กิโลกรัมต่อไร่		
การปลูก	ปลูกให้เป็นแถวโดยให้ระยะระหว่างร่อง 75 เซนติเมตร ระยะระหว่างหลุมหรือต้น 25 เซนติเมตร และหยอดเมล็ดอย่างน้อย 1 เมล็ดต่อหลุม		
การจัดการปุ๋ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
	เมื่อข้าวโพดหวานอายุ 10-14 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่	เมื่อข้าวโพดหวานอายุ 25-30 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ โดยใช้โรยเป็นแถวข้างโคนต้นพร้อมปุ๋ยโคนต้น	เมื่อข้าวโพดหวานอายุ 45 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ โดยใช้เสียมเจาะเป็นหลุมตื้นๆ หยอดปุ๋ยแล้วกลบดิน

ตารางที่ 2 กรรมวิธีแนะนำของกรมวิชาการเกษตรที่ดำเนินการในแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา



ภาพที่ 2 ผลผลิตของข้าวโพดหวานลูกผสม พันธุ์สงขลา 84-1 ในแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		รายได้ (บาท/ไร่)		รายได้สุทธิ (บาท/ ไร่)	
		กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร	กรรมวิธี แนะนำ	กรรมวิธี เกษตรกร
1	นายฤทธิ ทับทิม	3,420	1,978	2,100	1,600	21,000	16,000	17,580	14,022
2	นางเรณู คงจั่ง	4,234	2,864	-	-	-	-	-	-
3	นายฤทธิ ทองหมุ่น	3,083	2,212	1,900	1,560	19,000	15,600	15,917	13,388
4	นางจำปี ไโรจนรัตน์	2,800	1,944	2,200	1,400	22,000	14,000	19,200	12,056
5	นางอุบล วงศ์สวัสดิ์โสด	3,730	2,857	2,460	2,060	24,600	20,600	20,870	17,743
6	นางนิตยา เพิ่มพูน	4,640	3,084	2,800	2,000	28,000	20,000	23,360	16,916
7	นายสมวุฒิ ช่วยเพชร	3,543	2,287	2,340	1,800	23,400	18,000	19,857	15,713
ค่าเฉลี่ย		3,636	2,461	2,300	1,737	23,000	17,367	19,464	14,973

ตารางที่ 3 ผลผลิตและข้อมูลทางเศรษฐกิจของการปลูกข้าวโพดหวานลูกผสม พันธุ์สงขลา 84-1 ในแปลงต้นแบบพืชไร่หลังนา



Next Normal เกษตรกรวัย

ลภัสสรดา อักษรเนียม และจิตทิมา สันติสุข
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง



ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จัดเวที Next Normal เกษตรกรวัย 2567 เพื่อเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันสำหรับการพัฒนาให้ภาคการเกษตรเป็นไปในทิศทางและความต้องการเดียวกันทั้งในส่วนเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเครือข่ายอีก 7 จังหวัด ได้แก่สงขลา สตูล พัทลุง ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และรีอเสาะ และเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดตรังเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในครั้งนี้แล้วยังมีกิจกรรมอื่นๆ อีกที่น่าสนใจอีก ได้แก่ กิจกรรมเวทีวิจัย สวพ.8 สัณฐาน ครั้งที่ 3 และกิจกรรมศึกษาดูงาน ณ แปลงเกษตรกรในพื้นที่ตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง

การจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น Next Normal เกษตรกรวัย 2567 จัดขึ้น ณ บ้านนายประจักษ์ จิตใจภักดิ์ บ้านเลขที่ 10 หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงเหนือ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง เพื่อเป็นการระดมความคิดโดยมีผู้นำเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่จากภาครัฐด้านการเกษตร ร่วมแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น พบว่า **ภาพเกษตรกรวัย 2567 ที่อยากให้เกิด** คือ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างรายได้ โดยยกระดับสถานที่ท่องเที่ยวสาธารณะให้มีสินค้าชุมชนไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มีการจัดท่องเที่ยวชุมชน ทั้งเชิงธรรมชาติ และ เชิงเกษตร ที่

หลากหลาย รวมไปถึงการเชื่อมโยงด้านสุขภาพ อาหาร ความสุข ความงาม และวิถีชีวิตทางสังคมของคนเมืองตรัง สร้างเครือข่ายชุมชน มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการจัดการตนเองและบูรณาการเชื่อมโยงภายนอกได้ดี การบูรณาการของภาคส่วนที่ร่วมสนับสนุน ในการเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เป็นทีมเดียว ไม่ต่างคนต่างมา ให้เป็นภาระเกษตรกรในการทำงานร่วมกัน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรวัย พอเพียง มั่นคง ยั่งยืน และผลักดันเกษตรอินทรีย์ให้ต่อเนื่องในระยะยาว โดยบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน ในด้านของผู้ประกอบการให้มีการปรับราคาให้เป็นธรรมต่อเกษตรกรรายย่อย และเปิดโอกาสให้กับผู้แข่งขันรายย่อย ร่วมไปถึงการสร้างมูลค่าของสินค้าเกษตรตรังให้เพิ่มมากขึ้น โดยใช้งานวิจัยนำการผลิต เช่น วิจัยปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมัก ที่จะมีส่วนช่วยในการลดผลกระทบจากปุ๋ยเคมีราคาแพงขึ้น นำวิชาการเกษตรอัจฉริยะ มาใช้ให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเกษตรกร วิจัยพืชอัตลักษณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจในการใช้ภูมิปัญญาพืช พันธุ์ปาล์มที่เหมาะสมทั้งราคาและการให้ผลผลิต จากความต้องการที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน และการจัดหมู่บ้านวิชาการเกษตร ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตร **"กลไกขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จ"**

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จัดเวที NexNormal เกษตรตรัง 2567 เพื่อเสวนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันสำหรับการ พัฒนาให้ภาคการเกษตรเป็นไปในทิศทางและ ความต้องการเดียวกันทั้งในส่วนเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้าน การเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 และศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตรเครือข่ายอีก 7 จังหวัด ได้แก่ สงขลา สตูล พัทลุง ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และรีโอเสาะ และเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดตรังเข้า ร่วมกิจกรรม นอกจากการจัดเวทีเสวนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในครั้งนี้แล้วยังมี กิจกรรมอื่นๆ อีกที่น่าสนใจอีก ได้แก่ กิจกรรม เวทีวิจัย สวพ.8 สัณฐาน ครั้งที่ 3 และกิจกรรม ศึกษาดูงาน ณ แปลงเกษตรกร ในพื้นที่ตำบล วังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง




เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น NextNormal เกษตรตรัง 2567

การจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น Next Normal เกษตรตรัง 2567 จัดขึ้น ณ บ้าน นายประทีป จิตใจภักดิ์ บ้านเลขที่ 10 หมู่ที่ 5 ตำบลนาโงยเหนือ อำเภอนาโงย จังหวัดตรัง เพื่อเป็นการระดมความคิดโดยมีผู้นำเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่จากภาครัฐด้าน การเกษตร

ร่วมแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น พบว่า **ภาพเกษตรตรัง 2567 ที่อยากให้เกิด** คือ ท้องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างรายได้ โดยยกระดับ สถานที่ท่องเที่ยวสาธารณะให้มีสินค้าชุมชนไว้ บริการในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มีการจัด ท้องเที่ยวชุมชน ทั้งเชิงธรรมชาติ และ เชิงเกษตร ที่หลากหลาย รวมไปถึงการเชื่อมโยงด้าน สุขภาพ อาหาร ความสุข ความงาม และวิถีชีวิต ทางสังคมของคนเมืองตรัง สร้างเครือข่ายชุมชน มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการจัดการ ตนเองและบูรณาการเชื่อมโยงภายนอกได้ดี การบูรณาการของภาคส่วนที่ร่วมสนับสนุน ใน การเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เป็นทีม เดียว ไม่ต่างคนต่างมา ให้เป็นภาระเกษตรกรใน การทำงานร่วมกัน โดยยึดหลักเศรษฐกิจ พอเพียง เกษตรตรัง พอเพียง มั่นคง ยั่งยืน และผลักดันเกษตรอินทรีย์ให้ต่อเนื่องในระยะ ยาว โดยบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน ใน ด้านของผู้ประกอบการให้มีการปรับราคาให้เป็น ธรรมต่อเกษตรกรรายย่อย และเปิดโอกาส ให้กับผู้แข่งขันรายย่อย รวมไปถึงการสร้าง มูลค่าของสินค้าเกษตรตรังให้เพิ่มมากขึ้น โดย ใช้งานวิจัยนำการผลิต เช่น วิจัยปุ๋ยอินทรีย์ น้ำ หมัก ที่จะมีส่วนช่วยในการลดผลกระทบจาก ปุ๋ยเคมีราคาแพงขึ้น นำวิชาการ เกษตรอัจฉริยะ มาใช้ให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของ เกษตรกร วิจัยพืชอัตลักษณ์ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจในการใช้ภูมิ ปัญญา

พันธูปาล์มที่เหมาะสมทั้งราคาและการให้ผลผลิต จากความต้องการที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน และการจัดหมู่บ้านวิชาการเกษตร ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตร **"กลไกขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จ"**

เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น Next Normal เกษตรจริง 2567 

1. ในส่วนของภาครัฐ ผลักดันบรรจวนในแผนวงจังหวัด แผนหน่วยงาน โดยบูรณาการแผนและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งนี้ภาครัฐ หน่วยงานราชการต้องนำแผนต่างๆ มาปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยมีผลสัมฤทธิ์ที่ได้คือประโยชน์ชุมชน ไม่ทำเพียงให้แค่เสร็จภารกิจของหน่วยงาน



2. ชุมชน

ผู้นำกลุ่ม ต้องสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ต้องเชื่อมโยงเครือข่าย และหารูปแบบการขับเคลื่อนกลุ่มที่เหมาะสมในการร่วมทำหรือแยกทำชุมชนกำหนดกติกาการทำงานกับส่วนราชการที่ภาครัฐต้องปรับกิจกรรมและปฏิทินการทำงานให้สอดคล้องเหมาะสม 3.

ผู้ประกอบการ โรงงาน เอกชน เกษตรกร มีการบูรณาการร่วมกัน โดยภาครัฐร่วมเป็นเจ้าภาพเชื่อมโยง เช่น เชื่อมโยงห่วงโซ่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปาล์มน้ำมัน ระหว่างต้นน้ำ-ปลายน้ำ และ 4. การใช้กฎหมาย มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการจัดการกับการลักขโมยสินค้าเกษตร ซึ่งมักเชื่อมโยงกับเรื่องความยากจน ยาเสพติด หรือลานเทเถื่อน (ปาล์ม น้ำมัน)

กิจกรรมเวทีวิจัย สวพ.8 สัญจร ครั้งที่ 3

กิจกรรมเวทีสัญจร จัดขึ้น ณ บ้านของนางสาว จุไรรัตน์ เพ่งพิศ ประธานกลุ่มชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีวิตดี๊วมะพร้าวเนือ บ้านเลขที่ 209 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะพร้าว อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดตรัง มีการทำเกษตรผสมผสาน เนื้อที่จำนวน 7 ไร่ ซึ่งได้มีการขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงแพะ ปลูกพืชผสมผสาน และเพาะเห็ดต่างๆ มีการจัดฐานเรียนรู้ทั้งหมด 6 ฐาน ได้แก่ 1.การเพาะเห็ด ประกอบด้วยเห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม และเห็ดหลินจือ กลุ่มเกษตรกรมีการใช้เครื่องอัดก้อนด้วยแรงลม เพื่อทุ่นแรงและลดระยะเวลาการบรรจุก้อนเชื้อและศึกษาดูงานแปลงปาล์มน้ำมัน 2.พืชผสมผสานเน้นทำการเกษตรแบบปลอดภัย เพื่อพัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์ในอนาคต 3.ระบบการให้น้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าในการทำการเกษตร 4.ปุ๋ยหมัก การผลิตปุ๋ยชีวภาพ เป็นการนำเอาจุลินทรีย์หลายชนิดที่หมักรวมกันมาใช้ประโยชน์ 5.การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร โดยการตำน้ำซุปรก และอื่นๆ



6.การจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อการบริหารจัดการรายรับ รายจ่าย และค่าใช้จ่ายขอเกษตรกร โดยหน่วยงานได้ให้ข้อเสนอแนะกับกลุ่มชุมชน ทั้งทางด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จะต้องผ่านการทดสอบและมีใบอนุญาตขายที่ถูกต้อง การเพิ่มมูลค่าของสินค้า เพื่อให้สินค้าของกลุ่มเป็นที่น่าสนใจและมูลค่ามากขึ้น ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารมวลชน ประชาสัมพันธ์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น มีการแนะนำให้ทำตลาดผ่านสื่อออนไลน์เพื่อเป็นช่องทางการขายสินค้าอีกช่องทางเลือกหนึ่ง และแนะนำให้กลุ่มชุมชนปรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในอนาคตอื่นๆ



กิจกรรมศึกษาดูงาน

กิจกรรมศึกษาดูงานศึกษา ณ แปลงปาล์ม น้ำมันของนายกัน ยงประเดิม บ้านเลขที่ 107 หมู่ที่ 11 ตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่งเป็นแปลงปาล์มน้ำมันภายใต้โครงการทดสอบเทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหารพืชที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดตรัง โดยได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2559-2564 มีการวางแผนการทดลองโดยเปรียบเทียบระหว่าง 3 กรรมวิธี กรรมวิธีละ 2 ซ้ำ คือ

1.กรรมวิธีทดสอบ (ใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ใบ)

2.กรรมวิธีทดสอบ (ใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ใบ+ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ปริมาณ 30 กรัม/ต้น)

3.กรรมวิธีเกษตรกร (ใส่ปุ๋ยเคมีตามวิธีเกษตรกร) และมีการเก็บข้อมูลผลผลิตเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับ โดยจากการศึกษาเป็นระยะเวลา 6 ปี พบว่ากรรมวิธีที่ 1 ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุด ทำให้มีรายได้สุทธิเฉลี่ย 11,811 บาท/ไร่ รองลงมา คือ กรรมวิธีที่ 2 มีรายได้สุทธิเฉลี่ย 9,423.3 บาท/ไร่ และกรรมวิธีที่ 3 รายได้สุทธิเฉลี่ย 9,309.7 บาท/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งจากการศึกษาดูงาน เจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรังได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมกิจกรรม เรื่องการวางแผนการทดลองและการเก็บตัวอย่างปาล์ม น้ำมัน เพื่อนำไปปรับใช้และเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและดำเนินงานวิจัยต่อไปในอนาคต



คณะที่ปรึกษา :

นายจิระ สุวรรณประเสริฐ ผอ.สวพ.8
นางศิริกุล โกภิกษา ผอ.ศวพ.พัทลุง
นายไพศอล หะยีสาและ ผอ.ศวพ.ยะลา
นายพิทักษ์ พรหมเทพ ผอ.ศวพ.นราธิวาส
นางสร้อยญา ช่างพิมพ์ ผอ.ศวพ.สตูล
นางสาวสาวิตรี เขมวงค์ ผอ.กลุ่มพัฒนา
การตรวจสอบพืชและปัจจัยการผลิต
นางสาวเพ็ญทิพย์ ณ พัทลุง รักษาการใน
ตำแหน่งผอ.กลุ่มควบคุมตามพระราช
บัญญัติ

นางสาวบุญนิศา ชั่งคณณี ผอ.ศวพ.สงขลา
นายชนินทร์ ศิริขันตยกุล ผอ.ศวพ.ตรัง
นางสาวนันท์กักร์ เสนแก้ว ผอ.ศวพ.ปัตตานี
นายโนรี อีสมะแอ ผอ.ศวพ.ร้อยเอ็ด
นางสาวอภิญญา สุราษฎร์ ผอ.กลุ่มวิชาการ
นางบุญพา ชูผอม ผอ.กลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี
นางสาวจิตรา อินเกตุ รักษาการในตำแหน่ง
กลุ่มประสานและบริหารนโยบาย
นายเหรียญชัย เกิดพงษ์ ผอ.กลุ่มจัดการพื้นที่

คณะบรรณาธิการ :

บรรณาธิการ : นายธัชชาวินทร์ สระอุโณ
ฝ่ายบทความทั่วไป : นายปฐม คงแก้ว นางสาวภัทธานิษฐ์ คงมาก
และนางสาวอาชีย์ณ ดาราแม่
ฝ่ายบทความวิชาการ : นางสาวกลอยใจ คงเจี้ยง นางสาวเขมมิการ์ โขมพัตร
นางสาวอุมาพร เพ็ชรพรรณ และนางสาวนุรีดา สาและ
ฝ่ายข่าวสารหน่วยงาน : นางสาวปิยนากู หงส์อาจ นางสาวชญาพร เทพดนตรี
และนายสุภาพ มุ่งหามณี
ฝ่ายบทความนักวิจัยชวนคุย : นางสาวอาอีฉ๊ะ ละใบจิ นางสาวณัฐฐา แสงแก้ว
และนางสาววรรณวิสาข์ ประระวรรณ
ฝ่ายบทความโรคและแมลงนำรัฐ : นางสาวสุวิมล วงศ์ปลั่ง
นางสาวเบญจวรรณ เลาสกุล และนายศิวทัต พันธุ์มณี
ฝ่ายออกแบบ : นายอธิพงษ์ สุกการ นายชานนท์ เงินนาค
และนายหฤษณ์ คงแก้ว
ฝ่ายประสานงาน เผยแพร่ : นายสุรพงษ์ ศรีเพ็ญ นางสาวพัชรีย์ ฮกฮิ้น
และนายอินทวัชร พันธุ์โชค